

Lastniki in izdajatelji: Okrajna odbora SZDL Kočevje in Novo mesto. — Izdaja vsak petek. — Urejuje uredniški odbor. — Odgovorni urednik Toma Gošnik. — Tiška Tiskarna »Slovenskega poročevalca« v Ljubljani, predstavnik Franjo Plevl. — Uradništvo je v Ljubljani, Novo mesto. Cesta komandanta Staneta 23. — Poštni predel 33. Telefon ugraditvena in uprave 127. — Tekodi račun pri Mestu branilnicah: Novo mesto 616-H-T-24. — Letna načrtna znača 480 din. poletna 240 din. Kriterijem 120 din. je plačljiva vprijet. — Za inozemstvo 900 din. oz. 3 ameriške dolari.

Dolenjski list

Tednik okrajev K
STUDIJSKA KNJIŽNICA
NOVO MESTO
Dvo mesto

Slavje borcev IX. brigade v Kočevju

Po 12. letih, odkar je bila na kočevskem področju ustanovljena IX. slovenska narodnoosvobodilna brigada, so se preteko soboto in nedeljo spet zbrali njeni borce v slavnostno okrašenem Kočevju, ki je s tem partizanskim slavljem združilo tudi svoj letoski občinski praznik. Že v soboto 1. oktobra so začeli prihajati v Kočevje nekdanji borce, kjer so jih privabili delovni ljudje s toplo prisrčnostjo. Zvezde so bile v Šeškovem domu slavnostna akademija, katere so se med ostalimi udeležili tudi član zveznega izvršnega sveta Ivan Maček — Matja, predsednik OLO Kočevje Janez Pirnat ter številni predstavniki političnih organizacij in ljudske oblasti. Posebno so navdušili množični pevci Invalidskega pevskega zbora, saj jima je partizanska pesem kar vreda iz grla.

V nedeljo zjutraj je godba budiла meščane v vabilu k nadaljevanju proslave občinskega praznika. Ob devetih dopoldne

so delegacije položile vence na grobove padlih borcev, pred deseto pa so se zbrali borce IX. brigade s komandanom Milem Cubričem in komisarjem Francem Kolarijem na čelu. Godba ljudske milice iz Ljubljane je igrala koračnice, ko je brigada prikralaka pred osnovno šolo. Komendant brigade ju je raportiral narodnemu heroju Janku Rudolfu, na častni tribuni pa so bili med drugimi tudi tovarši Ivan Maček, Tone Fajfar, Jan Lokovšek, predsednik OLO Kočevje Janez Pirnat, sekretar OK ZKS Jože Klaric in čestital občanom Kočevja k praznku mesta, borce pa se je zahvalil v imenu mnogih organizacij v vseh delovnih ljudi Kočevske. Komisar brigade je odpril spominsko ploščo, ki jo je prevzel v varstvo predsednik občinskega ljudskega odbora Karel Grm. Invalidski pevski zbor je zapel himno devete brigade, godba L.M. pa je zaigrala nekaj koracič.

Prvi je zbrane borce pozdravil nekdanji komandant brigade Mile Cubrič, slavnostni govor pa je imel bivši komisar brigade Franci Kolar. Opisal je rojstvo IX. brigade in njeno pot v svobodno domovino, ki je zahtevala nešteto naprov, žrtve in nenehno požrtvovanja. Udarno moč brigade, ki je štela do tisoč borcev, so na Kočevskem, vzdol Kolpe in na

Volitve vodstev osnovnih organizacij ZK uspešno potekajo

Uvod v letosnjem volitv vodstev osnovnih organizacij Zvezze komunistov v novomeščem okraju so bile dobro pripravljene seje okrajne komitejev in občinskih komitejev, na katere so bili povabljeni tudi sekretarji osnovnih organizacij. Potek volitev kaže, da so komunisti na splošno pravilno razumeli napotila VI. Kongresa ZKJ in navodila okrajnega in občinskih komitejev.

Volitve vodstva osnovne organizacije in delegatov za občinsko in okrajno konferenco so le del naloge osnovne organizacije ob volitvah. Izredno važen je obračun dela za posameznega komunista, za organizacijo kot celoto ter načrt vsega vodocočega dela. To reki bi — glavno naloži pri volitvah, so v organizacijah, kjer so volitve že izvedli, na splošno vzel resno in s celotno odgovornosti.

Do srede prejšnjega tedna so končali volitve v občinah Monikron in Kostanjevica. Tačko bodo končane volitve v osnovnih organizacijah, bodo občinske konference. Okrajna konferenca bo v novembra. Na vseh dosedanjih volitvah so obnavljali poleg splošnih državnih zadev zlasti lokalno komunalno gospodarstvo, pomoci novim ljudskim odborom in pa prosvetno izobraževalno delo. Težišče razprav in zanimanja komunistov na dosednjih volitvah so bila gospodarska vprašanja. Ta obnavljana vprašanja in skoraj polna udeležba dokazujo, da se komunisti zavedajo, kje je njihovo delovno področje in da bodo tudi naprej z aktivnim delom podpirali socialistični razvoj.

Tako pa končanih volitvah v organizacijah ZKS bodo volitve občinskih odborov SZDL po novi teritorialni razdelitvi. Delegati za občinske konference SZDL so bili izvoljeni že spomladi pri volitvah v osnovne organizacije. Zaradi predvidene reorganizacije upravnih teritorialnih enot, kar je bilo izvedeno s 1. septembrom, so bile volitve občinskih odborov

Dopisujte v Dolenjski list!

Dolenjska podjetja na obrtniškem velesejmu

DOLENIJSKA PODTETJA na Pretekli teden je bil v Ljubljani odprt obrtniški velesejem, na katerem sodelujejo 380 razstavljalcev iz vse države. Zastopana so predvsem podjetja lesne in kovinske stroke. Tudi krojači so pokazali svoje najnovejše modele. V glavnem je zastopana vse obrt. Niso pa razstavljeni samo navadni obrtniški izdelki, ki jih v življenju vsak dan srečujemo. Stevilni obiskovalci si lahko ogledajo tudi povsem nove izdelke, ki jih uvažajo. Podjetja razstavljajo različne avtomobile, motocikle, dvigale, avtomatične mlinske stroje, precizne instrumente za potrebe naših bolnic, veliko število orodnih strojev do majhnih do največjih. Skratka: naša obrt se vrašča.

Obisk konzervatorjev FLRJ Novemu mestu in Dolenjski

V dneh med 3. in 11. oktobrom zborujejo v Sloveniji delegati Zavoda za spomenisko varstvo in strokovnjaki konzervatorji, umetnostni zgodovinarji in arhitekti, iz vse države. Po dnevnevnem zborovanju v Ljubljani se posvetovanje nadaljuje po vseh pomembnejših krajih Slovenije, združeno z ogledom kulturno-zgodovinskih, prirodni itd. spomenikov naše zemlje.

V nedeljo 9. t. m. bodo udeleženci posvetovanja prišli v Brežice in na Dolenjsko. Po ogledu Kostanjevice in tamkajšnjih konzervatorskih del se ustavijo na gradu Otročen, v prelepem okolju ležeči grajski arhitekti, ki jo nač slovenski Zavod za spomenisko varstvo s sodelovanjem ljudske oblasti usposablja za sodobne potrebe turizma. Od tam pridejo v popoldanski urah v Novo mesto, kjer si ogledajo vsa dela, ki so v težu.

prav tako ostale mestne zgodovinske, kulturne in prirodne vrednote in lepotе. Zvezec se vrnejo v Ljubljano. Posvet se konča v tork v Kopru.

Gotovo so bomo vprašali: »Kaj pa kupčija?« Napisali na predmetih: »Prodano! nam povede vse. Proizvodnja naših obrtniških podjetij je prodana že vnaprej.«

C. M.

sprašujejo: »Kdaj in kam vam lahko poslamo »našino?« Dnevi smo opazili tudi obrtniške podjetja iz Dolenjske. Čudno pa je, da iz okrajev Novo mesto in Kotjevje razstavlja le šest podjetij. Zastopana je lesna in kovinska obrt. Podjetje Mizarstvo iz Novega mesta razstavlja praktično sobno in kuhiško pohištvo, posebno zanimanje pa zbuja pri gledalcih kombinirana postelja z mizo in knjižno omarmico. Vse skupaj izgleda kot lepa omara, pohištvo za samca. Lepo pošito razstavlja tudi podjetje z Dvora. Gneča obiskovalcem je posebno velika okrog paviljona podjetja »Miran« z Mirne, ki izdeluje nova obnina za šivalne stroje. Lepo izdelke razstavlja tudi Kleparstvo iz Kočevja.

Iz Kočevja je zastopana kovinska obrt. Gneča okrog paviljona podjetja Klučavničarstvo je tako velika, da je treba kar počakati, da pride na vrsto. In ne zaman. Njihovi izdelki so tako različni od tega, kar nam pove naslov. Naj omenimo samo nekatere: več modelov otroških vozičkov, štedilnikov, električne svetilke, različna okrasna okovja itd. Podjetje Avto pa razstavlja zobozdravniški stol in ostale potrebštine za zdravstvene ustanove. Lepo izdelke razstavlja tudi Kleparstvo iz Kočevja.

Podjetje je bilo v lepoti. Vačani z Dolža in okoliških vasi so se množično udeležili velikega slavlja — otvoritve na novo zajetega in urejenega studenca »Mrzlavka« v lepi dolinici med Dolžem in Gorjanci. Studenec Mrzlavka izvira in ponikne v tej dolini.

Okrajna komisija za male asanacije Rdečega kriza v Novem mestu je s finančno pomočjo Okrajnega ljudskega odbora in s sodelovanjem vačanov zajela studenec s črpalko ter uredila napajališče in perišče. Pod stropom vodstvom tehnične Zagonovice z Dolža so sami vačani vse delo prostovoljno opravili zares dobro in lepo, tako da služi lahko za vzgled drugim.

Predsednik gradbenega odbora tov. Hrovatič se je v lepem govoru zahvalil predvsem Rdečemu krizu in njegovim sodelavcem ter vačanom, ki so složno, brez posebnega godnjana opravljali določeno dela,

da so šli preko manjših in večjih osebnih nasprotij in složno zagrabili za krampi in lopate

ter po svojih močeh in sposobnostih prispevali za blaginjo skupnosti.

Nadalje je dejal, da naj bo lepo in ustrezojoča zgrajena v urejeni Mrzlavki prva stopnja k dvigu zdravstvene in gospodarske blaginje Dolža.

Potrebno bo urediti še pešpot k studencu, poskrbeti za gnojnice in zgradi gnojnice Jane, da gnojnice ne bo napajala luž.

Temveč bo na njihovih dvigala pridelke in s tem dohodke.

Tudi tov. učiteljice, ki so za da-

nasjno slavljenstvo tako lepo na-

učile solarje, se bodo potrudile

da bodo šibki otroci dobivali v šoli toplo malico.

Prepričan sem, da bo do-

tudi pokopalische na Dolžu do-

bilo počasi drugačno lice, kot

ga ima sedaj. Preveč je majnih otroških grobov. Ljudje premisladi umirajo, pogosto v najboljših letih, ki bi s svojim

delom lahko veliko koristili

Jutri bo 3. redna seja OLO Novo mesto

Jutri dopoldne se bo ob 9.30 začela v dvorani Doma ljudske prosvete v Novem mestu tretja redna seja okrajnega ljudskega odbora, na kateri bodo razpravljali o reorganizaciji bančne službe v novomeškem okraju. Odborniki bodo razpravljali o potrošilčnih finančne, tržne in veteranske inšpekcijske, o svojem delu pa bosta poročali tudi komisiji za volitve in imenovanja ter za organizacijska vprašanja in pravne predpise. Na seji bodo rešili več tekočih upravnih zadev.

Velik pridelek tobaka v Bosni in Hercegovini

Povprečen dobit tobaka v Bosni in Hercegovini cenič letos na 28 do 30 kilogramov od 1000 sadšik. Pridelek tobaka v Hercegovini bo znašal okoli 5,700.000 kilogramov, v Bosni pa približno 950.000 kilogramov, to je za 70 odstotkov več kakor lani.

S 1. seje Sveta za gospodarstvo OLO Novo mesto:

Občinskim svetom in organom je potrebna pomoč

Na prvi seji Sveta za gospodarstvo OLO Novo mesto, ki je bila 20. septembra v Novem mestu in so se udeležili tudi predsedniki svetov za gospodarstvo vseh občin, so razpravljali o delu gospodarskih svetov in njihovih pristojnosti, o izvrševanju družbenega plana v letu 1955 in o reorganizaciji bančne službe.

Ko je predsednik Sveta Jože Knez obrazložil delo in pristojnosti svetov za gospodarstvo, se je razvila živahnha debata. Ugotovili so, da je treba pomagati nekaterim občinskim svetom, kako tudi organom, da bodo kmalu začeli, se spoznali z gospodarsko problematiko in zaceteli delati. Dejstvo je, da so zaradi pomankanja strokovnih kadrov gospodarski oddelki na nekaterih občinah slabno zasedeni in da jim je preporebna tudi pomoč strokovnjakov iz okrajnega aparata in bolj razvitenih občin; strokovnjaki naj bi začasno opravljali nekatera dela tudi za manj razvite občine.

nih (občinskih) bank, so člani sveta razpravljali o predlogu, ki bi ga izdelal za sejo OLO. Zaradi pomanjanja dokumentacije so odložili sklepanje o tem vprašanju ter izvolili komisijo, ki bo proučila problematiko, zbrala vso potrebno dokumentacijo ter izdelala predlog za reorganizacijo bančne službe v okraju. V komisijo so bili izvoljeni Niko Belopavlovič, podpredsednik OLO, Maks Vale, predsednik OLO Novo mesto, načelnik tajništva za gospodarstvo Ivo Novšak, direktor podružnice Narodne banke Novo mesto Ludvik Golob, direktor podružnice Narodne banke Črnomelj tov. Štefančič, direktor mestne hranilnice Jože Spilhar in Adolf Turk, finančni inšpektor OLO. N. K.

Pomoč upravnemu aparatu novih občin

Pretekli teden je bil v sejni sobi OLO Novo mesto dvodnevni seminar in referente občinskih ljudskih odborov, ki so se seznanili z novimi pristojnostmi občin in se pomenili o oblikah dela. O upravno-pravni službi OLO in občin, o delu posameznih svetov ter o organizacijskih oblikah povezave aparata na občinah s posameznimi referenti na OLO so predaval dr. Bogdan Škerlj, Jože Prijatelj, Stane Falkner, dr. Teodor Sbrizaj, Rado Taufer, Slavko Kastelic in tajnik OLO Zvonko Perc. Referenti OLO bodo zdaj še na sedežih občinskih ljudskih odborov pomagali uslužbenec reševati posle, ki so z novimi pristojnostmi prešli v delokrog občin.

Pretekl teden je bil v sejni sobi OLO Novo mesto dvodnevni seminar in referente občinskih ljudskih odborov, ki so se seznanili z novimi pristojnostmi občin in se pomenili o oblikah dela. O upravno-pravni službi OLO in občin, o delu posameznih svetov ter o organizacijskih oblikah povezave aparata na občinah s posameznimi referenti na OLO so predaval dr. Bogdan Škerlj, Jože Prijatelj, Stane Falkner, dr. Teodor Sbrizaj, Rado Taufer, Slavko Kastelic in tajnik OLO Zvonko Perc. Referenti OLO bodo zdaj še na sedežih občinskih ljudskih odborov pomagali uslužbenec reševati posle, ki so z novimi pristojnostmi prešli v delokrog občin.

DISPANZER ZA ŽENE

POMEMBNA PRIDOBITEV ZA PREDPORODNO ZAŠČITO

Dispanser za žene bo začel poslovati prihodnji mesec v prostorih Zdravstvenega doma v Novem mestu. Vodil ga bo dr. Brezic.

V tem kratkem, suhoperarnem obvezilu je skritega precej dela ljudske oblasti, to je okrajnega tajništva za zdravstvo in socialno politiko, in skrb za otroka. Predporodna zaščita mater bo zmanjšala zgodnjo umrljivost dojenčkov, ki je pri nas navzican zmanjšana s pisanjem.

V poročilu so bile nakazane nekatere pomankljivosti, vendor pa niso bile analizirane in razložene. Zato so se člani sveta odločili da bodo predmet ponovno obravnavali ob zaključku četrteletja, tako, da bo podana jasnejša in pravilnejša sliko dejanskega stanja.

ALI NAJ BO V OKRAJU NOVO MESTO SAMO OKRAJNA BANKA?

V zvezi z reorganizacijo bančnega sistema ter možnosti ustanavljanja okrajnih in komunal-

Kaj je dispanser za žene? Ustanova, ki imajo noseče žene brezplačne zdravstvene pregledne, posvetovanja in po potrebi zdravljenje pred in po porodu, ne glede na to, ali so socialno zavarovane ali ne. Dispanser vodi celoten pregled nad obolevanjem in vrožki smrtri pri ženah. Na ta način opozarja na napake, ki jih delajo žene. S tem usmerja zdravstveno prostrovo na terenu, organiz

Ravnaj se na cesti tako, da boš varen!

Zdravnik v bolnišnicah in krajevni zdravniki imajo v svojih ambulantah precej opraviti z nediscipliniranimi kolesarji, ki so se med vožnjo vsled nepoznavanja in neupoštevanja prometnih predpisov teže ali laže poškodovali.

Kakor za vse koristnike javnih cest, veljajo tudi za kolesarje prometni predpisi, ki so z novo Uredbo o cestnem prometu v LR Sloveniji, dopolnjeni še s temi določili:

KOLESARJI

Kolesarji ne smejo voziti vstre

Na cesti, kjer je strjen kolesarski promet ali kjer je sicer močan ali nevaren promet, kolesarji ni dovoljeno prehitavati kolesarja, trokolo ali vprežno vozilo.

Na kolesu je prepovedano kolesarju voziti odraslo osebo. Kolesar lahko vozi na kolesu otroka, ki še nima 8 let, če je na okvirju pred voznikom na meščen posben sedež, na sprednjih vilčicah pa držalke za noge. Na prtižalniku ali na samem okvirju ni dovoljeno voziti otroka.

Prepovedano je s kolesom prevažati predmete, ki ovirajo kolesarja pri vožnji, dajanju predpisanih znakov ali ki zmanjšujejo njegovo vidljivost.

Predgrad ob Kolpi

Na zadnji seji občinskega ljudskega odbora konec avgusta so izvolili novega predsednika, člane občinskih svetov in imenovali načelnika.

Ker je dosedanjem predsednik občinskega ljudskega odbora Jurij Prebilič podal ostavko zaradi nadaljevanja šolanja, je bil za novega predsednika izvoljen Marko Režek iz Deskovce vasi. Tajnik bo še naprej Drago Aupič. Za predsednika sveta za splošno upravo je bil izvoljen Jurij Grdin, za predsednika sveta za gospodarstvo in komunalne zadeve Peter Mihor, za predsednika sveta za prosveto in kulturno Mirko Rauh, za predsednika sveta za zdravstvo in socialno politiko Martin Šperhar, za predsednika sveta za varstvo matere in otroka Marija Vels, za predsednika sveta za kmetijstvo pa Jože Kapš. Tajnik Drago Aupič je hkrati tudi sodnik za prekrške. Za blagajnika je bila imenovana Marija Aupič, za administratorko Milka Tauželj, za matičarja Marija Terčan, za gospodarskega referenta pa Andreja Tomšič.

Sedaj bo kmalu pričel s predstavami kino v zadružnem domu. Dosej v dvorani ni bilo stolov, pred dnevi pa so jih dobili 200. Tako je sedaj odpadla zadnja ovira za redne kino predstave. Kino aparatura je postavljena že delj časa.

Delo na elektrifikaciji gorjega konca doline je povsem prenehal. Vsa kaže, da je bilo veselje prebivalcev, da bodo še letos imeli električno luč, prezgodnjene. Ni znano, kaj

Kolo mora imeti zvonček z ostrom glasom, ki je slišen vsaj 30 metrov daleč in dobro učinkuje zavoro, ki deluje na zadnji kolo.

Kolo mora imeti spredaj beluč, ki ne slepi in dobro osvetljuje cesto. Luč mora biti pritrjena in nameščena tako, da ne spreminja smeri žarkov. Stožec luči ne sme segati dalj kot 25 metrov. Kolo mora imeti rdeče steklo, ki odbija svetlobo. Steklo mora biti pritrjen zadaj v višini največ 70 cm od tal.

Določbe iz prednjih odstavkov veljajo tudi za trokolo. Med vožnjo s kolesom je prepovedano voziti drugo kolo, ročni voziček, ki je pritrjen na kolo ali vaditi živino.

PESCI

Igranje, žoganje, nogomet, balinanje, drsanje, sankanje, smučanje, kotalcanje in podobno je na javni cesti ali neposredno ob njem prepovedano. Zaradi prekrška iz prednjega odstavka, ki ga storji otrok, se kaznujejo starji ali oseba, kaferi je zavpano varstvo otroka, če je zanemarila nadzorstvo nad otrokom.

Za bolniške vozičke, invalidske vozičke na ročni pogon, otroške vozičke ter za otroška kolesa se uporablja hodnik ali

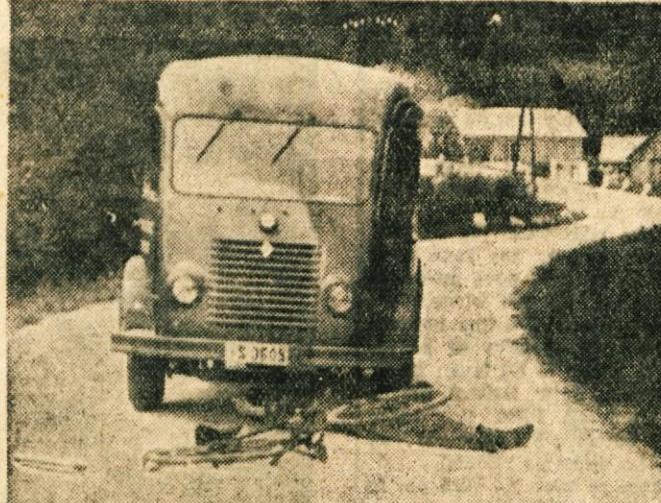
tisti del ceste, ki je določen za pešce.

Ce nosijo pešci dolge predmete na primer leštve, drogove in podobno, morajo uporabljati vozilce ob skrajnem desnem robu. Isto velja, če pelje pešec kolo ali ročni voziček.

MOTORNA VOZILA

Oseba, ki je odgovorna za vozni park, ne sme zaupati motorne vozilu vozniku, čigar sposobnost za upravljanje z motornim vozilom je zmanjšana zaradi utrujenosti, alkoholne pljuče ali zaradi kakega drugega vzroka.

Z motornim vozilom voznik ne sme povzročati hrupa ali dima, ki moti okolico ali ogroža

Težka telesna poškoda je posledica kolesarjeve neprevidnosti, ker ni upošteval prometno-varnostnih predpisov (nesreča na Mokrem polju spomladan 1955)

VOZNIK VPREŽNIH VOZIL

Ce namerava voznik vprežnega vozila peljati čez cesto ali obrniti vozilo, mora vozilo ustaviti in se prepričati, ali je cesta prsta. Voznik mora držati živino pri glavi za uzdo ali po-vodec.

Vprežno vozilo se sme uporabljati, ako je opremljeno z dobro delujočo zavoro in je brezhibno. Tovor vprežnega vozila mora biti varno načlen.

Vprežno vozilo mora imeti poleg predpisane bele luči na svoji zadnji levici strani še tudi rdeče steklo, ki odbija svetlobo.

Vozna vprežnega vozila v galopu je prepovedana.

Za kršitev teh določil je določena kaznenka na 10.000 dinarjev.

Prepovedano je odpirati vrata na levi strani avtomobila med vožnjo ali pri ustavljanju na vozisko.

Dovoljeno je vstopiti v avtomobil ali izstopiti iz njega le z desne strani. Ce je vožište prost, se lahko izjemoma vstopi v avtomobil ali izstopi iz njega z leve strani.

Za kršitev teh določil je določena kaznenka na 10.000 dinarjev.

S seje Turističnega društva v Novem mestu

Na seji upravnega odbora TD Novo mesto 30. septembra so razpravljali o nalogah društva. Sprejet je bil sklep, da društvo proda osebni avtomobil, ki je na popravilu v Koperu. Društvo poziva prebivalce mesta in okolice, da še v večji meri gojete cvetje na oknih ter tako prispevajo k lepšemu izgledu mesta. Gojitev cvetlic lončnic se je lepo razširila, vendar je še precej oken praznih.

Društvo se pripravlja na sodelovanje pri praznini Novega mesta, ki bo 29. oktobra. V počitništvu praznika bo priredilo več izletov v partizanske kraje — na Frato, Hmeljnik, Trsko goro in drugam. 9. oktobra priredi društvo izlet z avtobusom v Belo krajinu na Turistični dan, ki ga prireja Crnomeljsko društvo. Pred občinskim praznikom bo tudi predavanje o turizmu ob predavanju turističnih filmov. Društvo pripravlja skupno z belokranjskim in kočevskim izdajo turističnega pomenu za velik del novega okraja.

Odločno se društvo zavzemata, da bi Novo mesto dobito dva cestna priključka na novo avtomobilsko cesto in sicer enega pri Karteljcu in drugega pri Mačkovcu pod Trško goro. Ta ka rešitev bi bila velikega gospodarskega in turističnega pomena za velik del novega okraja.

Aalkoholizem hromi telesne in duševne sposobnosti odraslega človeka, a deluje kot strup na mlado in manj odporno otroško telo! Matere, vzgojitelji, starši, ne pozabite tegal!

DORIS
Koloniskavoda in toaletno milo
Tovarna Zlatorog Maribor

SENTJERNEJ

Pod okriljem Rdečega kriza in Zvezne zadružnje je bil v Sentjernej tečaj za vkuhanje in prípravo sadja in zelenjave za zimo. Obiskovalo ga je prej več kot 100 deklev. Strokovni učitelj Anica Somrak, ki je tečaj vodila, se iskreno zahvaljuje.

Obvestilo naročnikom iz Otočca ob Krki

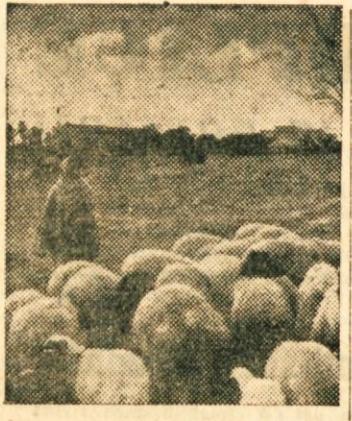
Naročnikom s področja pošte Otočec ob Krki, ki so letos aprila plačali pismosloveno naročnilno za I. poljetje 1955 in so zdaj pomoroma dobili spet opomisne položnice za plačilo celoletne naročnino sporodamo, da je pošta Otočec v redu oddala vse plačane zneske upravi Dolenjskega lista, ki pa nekaj teh položnic po ponotni na razenjih v dobro posmejnih naročnikov. Prizadate naročnike prosimo, da opozrite nejubli poštni.

Uprava lista

Obdelovali letos je bilo 100 deklev.

Društvo je bilo dobro dobiti.

Društvo je bilo dobro dobit

Volna je glavna surovina, iz katere izdejajo blago v NOVOTEKS-u. Ovee na pašč dajejo boljšo volno kot tiste, ki so po hlevih. Strijejo jih dvakrat na leto, ko teke cveto, pa spet ko mede.

Tudi letos bo držalo: »Mala maša za suknjo vpraša!« so ugotovili po Dolenjskem. Mrzle sape bodo kmalu pobrali listje z dreves, pridne roke bodo spraznile njive in vsejale očimna žita, potem pa bo treba pripraviti drva in toplo obleko za zimo.

»Obleči se bo treba. Za letos bomo morali pri nas precej kupiti« je povedal Jakob zvečer. »Otroci so zase zaslužili z rožami in jurji, da se bodo lahko gorko in lepo oblekli. Janez je že tako zrastel; kar suknjo mu bomo kupili, da bo imel za v slo. Tudi tvoj plič, Jera, gleda po drugem.«

Obleči se bo treba...“

»Saj, saj. Tako sem že sama mislila: Janezu suknjo, Ančki zimsko obliko in, če bo še kaj ostalo, meni plič.«

»Mora ostati. Celo leto si dela, kupila si nisi nit, ni vrag, da nisi zaslužila toliko.«

»Saj menda res. Bomo kar v ponedeljek pogledali, ko bomo že v mestu. Saj bomo ta ponedeljek prodali prasič? Spotoma bomo pa še nakupili: Bojanka mi je rekla, da se še najbolj kupi v novi trgovini na Glavnem trgu. Do letos da je še ni bilo.«

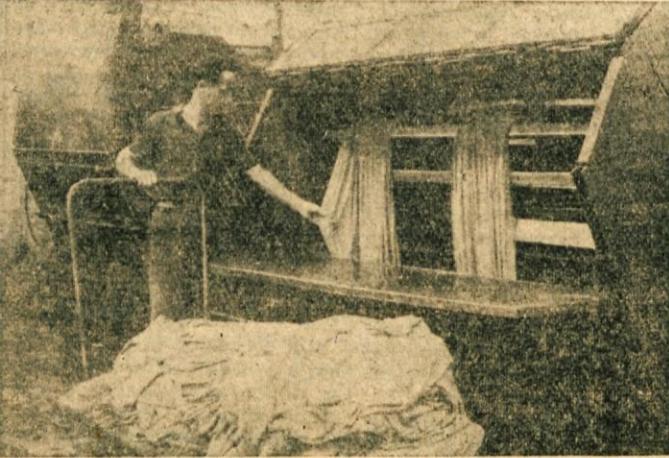
»Seveda ne. Lansko poletje so napravili novo hišo. Pametno je narejena, še po starem, nizimaličena. Spodaj prodajajo blago, pa domače blago, v tovarni v Bršljinu ga delajo.«

»V Novoteksu, je dodala Ančka, ki se je pridružila družinskemu posvetu.«

»Novoteksu ji pravijo ja. Saj je res nova. Sele v zadnjih letih se kaj sliši o tej fabriki, pa tudi pisejo večkrat o njej.«

»Dober dan!«

»Dober dan!«

Iz tkalnice gre blago v apreturo. Tu ga operejo in pobarvajo. Najrazličnejše barve in vzorce naših objektov, s katerimi se radi ponosamo, naredite tu.

»Kaj bo lepega?« vpraša prijazna prodajalka.

»Suknjo za fanta. Stirnajst let je star. Pa kaj takega počaže, da bo trpežno in gorko.«

Na pulju se vrste lepa blaga: Vipava, Trenta, Bohinj, Ambasador, Kašmir.

»In cene? Saj ni treba spravljati: za malo denarja malo mužike meni Jakob.«

»Seveda,« se nasmejhne prodajalka, »ampak le poglejte po 2100 din meter pa bo že lep plič.«

»Ko človek že riskira, raje vzame kaj boljšega, da za nekaj časa zaleže.«

»Tole je solidno blago. Drž barvo, se ne odrgne, ravno prav debebo je.«

»Kaže tako. Tudi jaz bi vzel. Ampak, vede: ena marela ni same za en dež pove moški, ki se zanima za isto blago.«

Drugi prodajalec ima opraviti s kamarni. Zenske se posvetujejo, kateri bi bil lepi: Manilla, Rubin, Safir, Bristol, morda pa Izmir ali Pilot. Kar težko se je odločiti, ko je toliko vrst in barv, okusi pa različni.

»Meni je všeč, na vrem pa, že bo mož zadovoljen.«

»Gotovo imata enak okus, da sta se našla. Vi ste njemu všeč, on pa vam. Tudi z blagom, ki ga boste vi izbrali, bo zadovoljen.«

Zena še nekoliko pomislija, potem pa vzame. »Menda bo res tako, prikima v zadregi.«

Mlada človeka, ki sta se odločila za skupno življenje, ogledujebla za postelje. Zadovoljna sta z izbiro.

»Pri vas je vredno kupiti meni Tinca, ki se ji vidi, da bo varčna gospodinja.«

»Imate tudi konfekcijo?« povprašuje mamica, ki bi rada videla, da bi šel sinko že iz trgovine nov.

»Trenutno nič.«

»To gre kar v zraku. Tudi jaz sem mislila za moža kupiti načeno oblike; krojčki imajo vsi toliko dela, da jih zlepa ne pri-

te.«

»MALA LJUDSKA KUHARICA« bo izšla v razširjenem ponatisu

v katerih se je že prav dobro obnesla.

»Kmečka knjiga« v Ljubljani bo izdala še letos ponatis »Male ljudske kuharice«, ki bo razširjen v različni novimi navodili. Knjiga je izšla lani in je bila zaračuna svoje praktične vsebine hitro razprodana. V novi kuharici bo posebno poglavje o bolniški prehrani ter spravljanju raznega kuščiva in sadja za zimo. Tudi razni novih in prezkezenih receptov za okusne jedi bo dovolj.

Na to knjigo opozarjam

predvsem predstojnike raznih gospodinjskih in kuhrskega tečajev.

Solisti sta spremilna na klavirju tovarni Mihelčič in znani pianist Stane Fink. Brez pianista Finka si v Novem mestu skoraj no moremo zamisliti nobene koncertne prireditve. Kako vedno, je bil Stane Fink tudi tokrat odličen in diskreten.

Pohvaliti moramo vse soliste, ki so nastopili, predvsem pa

spremjevalec in je mnogo do-

brej.

Dvakrat umrla in ostala — živa

22-lenna avstrijska plesalka Eleonora Hofbauer se je pri vabi za nov kawboyski film po nešreči ustrelila v srce. Z vso nagnico so jo odpeljali v bolnišnico v St. Pölten in položili na operacijsko mizo. Plesalka je bila

pravzaprav mrtva, vendar se je

dr. Ebner ločil nenavadnega poskuša. Odprl je deklteri prsnih koš in nagišo zaščil rano na srce. Vse skupaj je trajalo od nastopa smrtni komaj tri minute (po petih minutah začno možganske celice odmirajo, če ne dobiti hrane — krv). Zdravniški so imeli časa še neo minuto. Dr. Ebner je začel masirati srce; v presledkih je stiskal ohlapno mišico, dokler ni srce nadomadno prvič samo utripalo. Zdravnik mu je še enkrat pomagal in srce je začelo redno utripalo, v telo se je vrnilo redno utripalo. Na to knjigo pozarjam

predvsem predstojnike raznih go-

spodinskih in kuhrskega tečajev.

Zaklad pred pragom

Ko je nedavno Karlo Lačok iz

Novega Sada kopal zemljo pred vhodom v klet, je v globini 90 cm naletel na jekleno skrinjico, ki je bila zavita v nepremočljiv papir in skrbno zakopana.

V skrinjici je bilo 84 ve-

likih zlatih napoleondorov, zlatih medaljonov, četr kilograma težke zlata taboččina in še nekaj dru-

gih predmetov. Vse to predstavljajo

zadnji deli razne izdelke iz

ličkanja, vendar še vse prema-

lo. Tako imamo na primer v

Beli krajini pletarke, ki delajo

prav ličenje in svojevrstne

cekarje, od katerih so posebno

zanimivi mali otroški. Vendar

dela vsega tega premašljajo,

domače zadruge pa sploh ne skr-

bijo, da bi organizirale odkup.

Druge zadrega pa je v tem, da

pletarkam prav kmalu zmanjša-

ličkanja in tako jim mine zima brez zasluga. Zato jih opozarjam,

da si priravljajo dovolj

materijala za zimo. Kdor ne zna

sam pleti, ličkanje lahko pro-

da. Treba pa je priraviti ma-

terial v redu.

Tako bo poborejo korupo je

treba iztrgati notranje, popo-

noma bodo ličkanje in ga posu-

ščiti, najbolje na soncu. Zvezčer

se mora ličkanje spraviti pod

streho in pokriti. Čez nekaj dni

je ličkanje suho. Najbolje ga je

spraviti takoj v popoldanskih

urah, ko je še tople ob soncu.

Damo ga na suh prostor v kak-

šno sobo ali pod streho, da

nanj ne pada rosa ali meglja.

Prostor, v katerem shranimo ličkanje, je dobro tudi zažve-

plati, da ne splesni. Iz tako

priravljene ličkanje se lahko

delajo prav lepi izdelki. Plik-

často ali plesivo ličkanje ni za

rabo. Prav bi bilo, da bi zadru-

ge in šole sezname lijudi in

šolske otroke s to važno zade-

vo, da bi pezimi imeli pri roki

dovolj ličkanja za delo.

B. R.

»Ne vem, če ste res tako počen- ni, nekaj bo pa že res. Z našega konca jih veliko tukaj kupuje, čeprav je od rok. Menda se izplača, kakov kaže.«

»Naši kupci pridejo od daleč. Včeraj je bila neka tovarišica s Crne pri Prevaljah.«

Vsi otroci so bili okoli mize, ko sta oče in mati razgrnila blago, ki sta ga bila kupila v Tujini. Janez je bil navdušen nad lepo rjavovo suknjo, ki jo je sam zaslužil. Tudi Ančka je bila blago slamo, saj gredo lahko čez cesto kupit.«

»No, samo da bomo oblečeni za zimo. Kaže, da sva dobro kupila. Tudi drugi pohvalijo. Veliko ljudi, veliko ve. Pa zakej bi tudi kar tako hvalili, če bi bilo slamo, saj gredo lahko čez cesto kupit.«

»Največ. Nekaj naročijo iz drugih tovarn, tako da lahko kupiš kar potrebuješ. Vidiš, za Janezovo suknjo smo dobili tam vse, od vrhnjega blaga do podloge.«

»No, samo da bomo oblečeni za zimo. Kaže, da sva dobro kupila. Tudi drugi pohvalijo. Veliko ljudi, veliko ve. Pa zakej bi tudi kar tako hvalili, če bi bilo slamo, saj gredo lahko čez cesto kupit.«

»Ti, prodajati pa znajo v tej trgovini. Pokažejo vse bale, da lahko v miru pogledaš, če ti bo ustrezalo. In koliko sort imajo, kaj delajo vse to v Bršljinu?«

»Največ. Nekaj naročijo iz drugih tovarn, tako da lahko kupiš kar potrebuješ. Vidiš, za Janezovo suknjo smo dobili tam vse, od vrhnjega blaga do podloge.«

»No, samo da bomo oblečeni za zimo. Kaže, da sva dobro kupila. Tudi drugi pohvalijo. Veliko ljudi, veliko ve. Pa zakej bi tudi kar tako hvalili, če bi bilo slamo, saj gredo lahko čez cesto kupit.«

»Antika ni mrtva, ona živi v nas, tako je nedavno tega rekel nas največji sedanj posrednik med grško-itališko pretoklostjo in predsednik profesar Štefan. In to je res. Založniške police se po polne nerazprodanih originalov v prenovih novih in najnovejših avtorjev, a Sovjetovih prevodov Homerja ne dobiti nikjer.«

Zato je popolnoma unesno, da

se je s sloškim letom 1955-56 na novomeški gimnaziji odpila za

prvi razred vzpostrojeno z latinskim in enim živim jezikom. Ta gimnazija ima staro klasično tra-

dicijo in lepo knjižnično grško-italiških avtorjev, ki fakajo no-

vej učencev v bralec. Tako bo

dijakom klasičnega razreda študij

na višji stopnji enostreno olajšan.«

Starši, ki je vse do pošljajo svoje otroke na prvi razred gimnazije, pa naj si bo to v novomeško

gimnazijo ali v druge gimnazije okraja, opozorjam na otvarjanje klasičnega oddelka. Na

stvari razmislijo, in svoje male dijake vpisajo v ta oddelok. Pouk

tu res ne bo laži, kot v drugih oddelkih prvega razreda, bo pa

dal učencem trdno osnovno za učenje drugih jezikov. Rudolf Kranjec</p